

nærmere ind herpaa, men som jeg tillod mig i Begyndelsen af mit Foredrag at bemærke, det ligger mig overordenlig meget paa Sinde, at vi kunne faa Arbejderspørgsmaalet bragt ind i et saadant Spor, at vi derved kunne afværge de muligvis alt for store Rivninger, der kunde komme deraf. Faktum er, at Arbejderspørgsmaalet trænger sig frem med fuld Kraft saa vel paa Landet som i Byerne og ikke kan lades ude af Betragtning; jeg tror, at Landet og Samfundet og vi allesammen vare daarlig tjente med, om vi i Forbitrelse over de Tilstande, hvorunder vi leve, og særlig over Provisorierne derfor lod den Slags Ting ligge. Jeg tillader mig derfor endnu en Gang at henstille til Regeringen og Finansudvalget at tage denne Sag op og i alt Fald se, om der ikke kunde gøres noget mere med en lille Understøttelse der. Der som den ærede Finansminister — undskyld denne Indskyldsbemærkning — vilde være i Stand til at møde med et Udgiftsbudget, hvor omtrent det halve af det nuværende Beløb var beregnet til Militærudgifter, medens der var paaregnet store Beløb til Almueoplysning, Soldnedsættelser paa Livsfornödenheder og slikt, saa tør jeg forsitte den ærede Minister om, at han endnu kunde blive populær i Danmark blandt det danske Folk. Jeg behøver her kun at henlede Opmærksomheden paa de gode gamle Dage, da den ærede Minister kun behøvede at sige, at, dersom han ikke fik Bevillingen til Frederiksbergs Stamsutteri, saa gik han; da rejste hele Tinget sig op og sagde: Ja, vær saa god, saa skal Ministeren have denne Bevilling. Her ser man Forskellen paa før og nu. Saalænge vi have en Finanspolitik, som efter vor Mening giver saa meget for meget ud til Forvarsbæset, at man kun har overordenlig lidt til Udvikling af de økonomiske Reforme, saa længe er der ingen Tanke om, at Repræsentanterne for det menige danske Folk ville kunne vedtage en Finanslov i den Skikkelse, som den her foreligger. — En anden Sag, jeg ogsaa vil henlede Opmærksomheden paa er af lidt mere stedlig Betydning. Det er Digesagen paa Volland. Den er af saa stor og indgribende økonomisk Betydning, at, hvis man ikke her vil give noget mere Statstilfud, hvad jeg for Resten for Tiden næppe finder rig-

tigt, vil det være ubetinget rigtigt at tage hele Digespørgsmaalet op og se at komme til en anden Lovordning. Da Loven kom ud, var der jo Fare paa Færde, der var Hast, og der var ogsaa lidt Uro og Varme i Gemytterne for at komme de betrængte Landsdele til Hjælp. Denne Digelov har ganske vist gjort god Nytte, og man kan paa ingen Maade sige, at den var Hastværksarbejde; men, naar vi tænke paa de mange Aar, der siden ere hengaaede, tror jeg, at vi kunde trænge til at saa denne Lov forandret endog saa i alt væsentligt. Jeg tror ikke, at der behøves at gøres saa overordentlig meget mere ved Digerne, som jo have krævet saa store Opbre, som de have, i en Række af Aar; men det staaer mig, som om det højere Tilsyn her koster meget for meget. Vi ere her til Lands komne ind paa en Bane, der er ikke mindst udviklet under den nuværende Regering, med at have en Mængde højt lønede Tilhugsmand, der komme en Gang imellem og lade sig se flot lørende o. s. v., men hvilken Nytte de ellers gøre, kunne vi Smaafolk ikke altid faa Dje for. Jeg tror, at det vilde være af Betydning for Digesagen paa Volland, hvis Tilsynet kunde foregaa paa en mere stedlig og meget mere sparsommelig Maade. Det er jo betydelige Prioriteter, de Folk ved Digeskatten have faaet i deres Ejendomme, i alt Fald for adskilliges Vedkommende, saa at de næppe i Længden ville være i Stand til at udholde denne Skat, saa byrdefuld er den. Jeg vil altsaa tillade mig igen i Aar særlig at henlede den højtærede Indenrigsministers Opmærksomhed paa denne Sag. Maaſte turde jeg foreslaa Nedsættelse af en Kommission for i den nærmeste Fremtid at tage dette Spørgsmaal op, hvis Ministeren ønsker bedre Oplysninger end dem, som en enkelt Mand er i Stand til at give i denne Sag. Det tror jeg vilde være ikke alene særlig i denne Egns Interesse, men ogsaa i hele Landets Interesse. Ige saa vel som vi anvende Midler paa andre Landsdele, f. Eks. Volland, ere vi jo paa en Maade forpligtede til at hjælpe paa disse Folk, som ere overlæssede paa Grund af de Sikkerhedsforanstaltninger, der skulle beskytte deres Jorder. — Siden jeg har faaet Ordet, vil jeg, da vi jo dog ikke synes at have saa overordenlig travlt med at blive færdige med Finansloven,